

ULUSAL SORUN ve
'KONTRA' DEVLET

KURTULUŞ
SOSYALİST DERGİ
YAYINLARI

KİTAP DİZİSİ: 15
OCAK 2010
1 YTL

yükselttiğinde, hareketin gerilemesini durdurmak ve burjuvaziye karşı kazanımlar elde etmek mümkün olacaktır. Sendika konfederasyonlarının ‘genel grev’ için ortak tutum alması da bu doğrultuda umut verici bir ileri adımdır.

İşçi sınıfı hareketinin gelişmesi ve sınıf mücadelesinin yükselmesi, komünizmin sınıf hareketiyle birleşmesi, ona önderlik etmesi için uygun koşullar yaratır. Aynı zamanda da, komünizmin işçi sınıfıyla birleşmişliği, ona önderliği, sınıf hareketinin birliğini, mücadelesini geliştirmesini sağlar. Komünizm, işçi sınıfının anlık, kısmi, dar, parçalı çıkarlarından öteye, onun genel ve uzun vadeli, nihai çıkarlarını temsil eder. Bu bakımdan komünizm, sınıfın farklı kesimlerinin mücadelelerini tek bir sınıf hareketinde birleştirebilme ve onun kısmi ya da geçici çıkarları uğruna mücadelelerini uzun vadeli çıkarlarına bağlayarak önderlik etme, mücadelenin nihai hedefler doğrultusunda ilerlemesini ve sürekliliğini sağlama yeteneğindedir. Birleşen, örgütlenen ve mücadelesini yükselten işçi sınıfı hareketi, egemen sınıfın saldırılarını durdurduğu, geri çevirdiği gibi, bütün ezilenlerin mücadelelerine destek olarak onların kazanımlarını da olanaklı kılacaktır. İşçi sınıfı hareketiyle komünizmin bileşimi, diğer bir anlatımla, komünizmin önderlik ettiği işçi sınıfı hareketi ise, kendisiyle birlikte tüm ezilenlerin, tüm toplumun, insanlığın her türlü baskı ve sömürden nihai olarak kurtuluşunu sağlayacak güçtür.

TEKEL işçilerinin kararlı mücadelesi, haklarının ellerinden alınmasına isyanlarından öteye, işçi sınıfının bir bütün olarak burjuvazinin saldırılarını durdurma, ileri atılma ihtiyacını temsil etmektedir. Gerileye gerileye, deyim yerindeyse ‘duvar dibine kadar itilmiş’ işçi hareketinin yeniden yükselişe geçerek kaybettiklerini geri almak için dönüm noktası oluşturacak kazanımlara ihtiyacı vardır. Bu anlamda, TEKEL işçilerinin başarısı, aynı zamanda bütün işçi sınıfının atılımının, kazanım ve zaferlerinin habercisi olacaktır. İşçi hareketinin gelişmesi, yükselmesi, komünizmin işçi hareketiyle birleşmesinin olanaklarını artıracığı gibi, komünizmle birleşen, komünist önderliğe sahip işçi hareketi de nihai hedefi doğrultusunda mücadelesini daha da ileri boyutlara ulaştırabilecek, başarılarını kalıcı kılacaktır. Komünizmle işçi sınıfı hareketinin bileşimini ifade eden işçi sınıfının komünist partisi, eksikliğiyle bugünkü siyasi ve toplumsal gerçekliğin belirleyici bir ögesini oluşturduğu gibi, varlığıyla da sınıf hareketini ve giderek tüm ezilenlerin mücadelelerini ileriye çekecek, başarılarını garantileyecek belirleyici unsurdur.

KURTULUŞ
SOSYALİST DERGİ
YAYINLARI

internet: <http://kurtulussosyalistdergi.awardspace.com/>
e-posta: kurtulus.s.d@gmail.com

yaşam koşullarına direnci kırılmaya çalışılmaktadır.

Sınıf hareketinin en alt düzeylere itildiği noktalarda tepkiler, patlamalar gündeme gelmektedir. TEKEL işçileri de özelleştirme, geçici işçilik ve hak kayıpları ile karşılaşınca direnişe geçmiştir. Yıgınsal katılımla gerçekleştirilen direnişi, sert kış koşulları da, gazlı, coplu polis saldırıları da engelleyememiştir. TEKEL işçilerinin direnişi, Demiryolu işçilerinin, itfaiye işçilerinin mücadeleleriyle de birleşerek sınıf hareketliliğinin gelişmesinde odak olmaktadır. Türk-İş, DİSK, KESK'in katılımıyla, dayanışma doğrultusunda iş bırakmalar, grevler gerçekleştirilmektedir. Ankara'da TEKEL işçilerini destekleyen miting, on binlerin katılımıyla burjuvazinin saldırılarına karşı sınıfın geniş kesimlerinin tepkisinin ve mücadeleyi yükseltmesinin ifadesi olmuş, özelleştirme, taşeronlaştırma ve burjuvazinin sınıfı örgütsüzleştirerek sömürsünü artırma uygulamalarına karşı öfkelerini haykıran işçiler, "genel grev" talebini Türk-İş yönetimine de rağmen ileri sürmüştür. Türk-İş önünde Aralık ortasından beri sürdürdükleri oturma eylemiyle kararlılıklarını gösteren TEKEL işçileri, eylem gündemlerine açlık grevi ve ölüm orucunu da katmışlardır.

TEKEL işçilerinin direnişi, özelleştirmelerin gerçekleştirilip işçilerin üretimden alınmalarının ardından, sıra sözleşmeli statüye geçirilmelerine geldiğinde, bu biçimini almıştır. Gelişmelerin vardığı noktada, sorunun kazandığı yakıcılık, işçilerin öfkelerini ve mücadele azmini körüklemektedir. Ama aynı zamanda da üretimden uzaklaştırılmış konumları, sınıf düşmanı karşısında başarı kazanmak için gereksindikleri zorlayıcı güçlerini azaltmaktadır. Bu yüzden başarıya ulaşabilmek için sınıfın mücadelesinin birliğinin gereğini açık bir şekilde görüp bu hisle 'genel grev' talebini ileri sürmektedirler.

Gerçekten de birlik, mücadelesini ilerletebilmek için sınıfın temel bir ihtiyacıdır, önkoşuldur. TEKEL işçilerinin ileri atılımı, direnci, sınıf hareketinin bütünü için harekete geçirici, itici bir odak oluşturmuştur. Sınıfın dayanışması ve birliği ise, TEKEL işçileri kadar sınıf hareketinin geneli için de başarıya ulaşabilmenin yoludur. Burjuvazi, işsizleştirmeye, taşeronlaştırmayla, sendikasızaştırmayla işçileri bölüp parçalamakta, işsizi çalışanla, kadroluyu sözleşmeliyle, sendikaliyi geçici işçiyle karşı karşıya getirerek sınıf mücadelesinin gelişmesini, ilerlemesini durdurmaktadır. Buna karşı sınıf hareketi, gelişebilmek, mücadelesini kazanabilmek için, sınıf içerisinde yaratılan bu parçalanmaların üstesinden gelmek, farklı kesimleri aşan bir ölçekte saflarını birleştirmek zorundadır. Ancak kadrolusundan sözleşmelisine, geçici işçisinden işsizine kadar sınıf hareketi birleşip mücadeleyi

Dünya ölçeğindeki gelişmelere, değişen koşul ve politik konumlanışlara bağlı olarak, Türkiye'de çok yönlü gerilim, keskin saflaşma ve çatışmalara yol açarak kriz boyutunu alan süreç yeni aşamalarla ilerliyor. Ergenekon davası, darbe soruşturmaları, güvenlik ve istihbarat örgütlerinin birbirlerine karşı mücadele etmelerine, operasyon düzenlemelerine, devlet organlarının birbirleriyle çatışmalarına varıyor. 'Barış', 'uzlaşma', 'demokratikleşme' diye savunulan açılım paketlerinden tasfiye ve imha planları çıkarken çatışmalar yayılıp tırmanıyor. İktidar ve muhalefet partileri birbirlerini hainlikle suçlarken devlet, kurumların yıpratılmaması çağrılarını yapılmaya başlanıyor.

Ortaya dökülen silahlar, ağırlıklı olarak Kürtlere karşı işlenmiş 'faili meçhul' cinayetler, komplolar, suikast planları; MİT, askeri birlikler, özel kuvvetler - 'kontrgerilla' baskınları; askerler, MİT görevlilerinin tutuklanmaları, intiharlar; savcıla-

rın, mahkemelerin birbirlerine ters, birbirlerine karşı kararları; bunlar ve benzeri gelişmeler, devletin yapısal niteliğinin, ‘temellerinin’, ‘derin devletin’ sorgulanmasına, ‘meşruiyetinin’ sarsılmasına yol açıyor. Gelişmelerin bu noktaya kadar varması, krizin boyutunu, ciddiyetini gösteriyor.

Bu süreç AKP iktidarı sırasında gelişirken, toplumdaki politik kamplaşmayla da bağlantılı olarak, şeriatçılık, bölücülük ve darbecilik iddiaları, birbirine karşı ileri sürülüyor, krizin kaynağı olarak gösteriliyordu. İslamcılık, Kürt ulusal sorunu, darbe girişimleri gerçekliğin parçalarını oluşturmakla birlikte, krizin niteliğinin daha belirgin bir açıklaması, sürecin, küresel yönelimlere bağlanarak, bütünlüğü içinde değerlendirilmesini gerektiriyor.

Küresel ölçekteki gelişmeler arasında, kuşkusuz en önemlisi, soğuk savaşın, Sovyetler Birliği ve sosyalist bloğun emperyalist kapitalizm karşısında yenilgisiyle sonuçlanmasıdır. Sosyalist bloğun dağılması ve Sovyetler Birliği’nin yıkılması, dünya ölçeğinde, başta emperyalizmin politika ve stratejileri olmak üzere, politik konumlanmaları ve yapılanmaları belirlemiş ve yeniden biçimlendirmiştir. Bu değişimin etkileri askeri, stratejik boyutlardan ideolojik, kültürel boyutlara kadar uzanır.

Soğuk savaşın sona ermesinin ardından bir dizi Batı Avrupa ülkesinde, orduların küçültülmesi vb çeşitli değişimlerin yanı sıra, emperyalizmin değişen ihtiyaçları çerçevesinde, bazı gizli ‘kontr-gerilla’ örgütleri tasfiye edildi. İlk önce ortaya çıkarıldığı İtalya’daki adıyla “Gladio” olarak anılan, suikastlar, terör eylemleri, komplolar, provokasyonlar düzenleyen bu para-militer örgütler, CIA tarafından ‘komünizme karşı’ gerilla mücadelesi amacıyla, NATO üyesi devletlerin hükümetlerinden, parlamentolarından büyük ölçüde gizli olarak kurulmuştu. Ortaya çıkmaları skandallara yol açsa da, seçilmişlerin denetiminin dışına çıkan gizli devlet aygıtlarının varlığı, aslında oligarşik devlet biçiminin en belirgin özellikleri arasındadır. Bu bakımdan, “Gladio” diye adlandırılan örgütlerin tasfiyesi, bu devletlerin gizli örgütlerinin genel olarak tasfiyesi, ortadan kaldırılması anlamına gelmez. Aksine, egemen sınıfın, oligarşinin değişen ihtiyaçlarına uygun başka gizli devlet aygıtlarının yaratıldığı, korunduğu kuşkusuzdur.

Türkiye’de de tam aynı CIA modeli doğrultusunda ‘kontr-gerilla’ örgütlenmesinin Özel Harp Dairesi olarak oluşturulduğu ve toplumsal muhalefete, sınıf hareketine, sol örgütlere karşı provokasyonlar, saldırılar, katliamlar düzenlediği yönünde çeşitli işaretler, göstergeler ortaya çıkmıştı. Ancak Türkiye’de, diğer

laştırmak doğrultusunda demokratik eğitiminin geliştirilmesi, bütün ezilmişliklerle birlikte kendi ezilmişliğine ve sömürülmesine son vermek yolunda ezilen ulusun kurtuluşunu desteklemesi, ulusal mücadelenin başarısı açısından belirleyici önemdedir. İşçi sınıfı hareketinin sınıfların ortadan kaldırılması ve sınıfsız toplum hedefine yönelmesi kadar demokratik bilincinin gelişmesi ve demokratik mücadelelerde yer alarak ileri atılması ise, büyük ölçüde, komünist örgütlenmesinin gelişmesine, komünist politik hareketinin yaratılmasına bağlıdır. Bunun bulunmadığı koşullarda gündeme getirilen ‘çatı partisi’ gibi girişimler, işçi hareketinin ve komünizmin önderlik etmediği ulusal hareket tarafından belirlenmek durumundadır. Bu da hareket içerisinde uzlaşmacı politikaların etkinlik kazanmasına açık olunması anlamını taşır. Sosyalizm adına bile ileri sürülse, sosyalizm yerine ‘Kürt sorunu’, ‘Alevi sorunu’ vb. demokratik sorunların belirlediği, demokratik mücadelelerin sosyalizm mücadelesine tabi kılınmak yerine onun önüne geçirildiği oluşumlar, bileşenlerinin sosyalizmden uzaklığını göstermekten öteye gidemez.

İttifakların ve mücadelenin tutarlılığını, tavizsiz ilerlemesini garantileyecek olan, işçi sınıfının komünist politik hareketinin, komünist partisinin yaratılması, demokratik mücadelelere, ittifaklara önderlik etmesidir. Ulusal kurtuluş ve bütün demokratik mücadelelerin tutarlılığının ve başarısının olduğu kadar demokratik mücadelelerin sosyalizm mücadelesine, kısmi hedeflerin, sınıfların ortadan kaldırılması, insanlığın kurtuluşu nihai hedefine tabi kılınabilmesinin güvencesi, işçi sınıfının bağımsız politikasının, komünizmin bu mücadelelere yol göstermesidir. Tek tek kısmi mücadelelerin, demokratik taleplerin nihai hedefin, sosyalizm mücadelesinin üzerini örtmesine izin verilmemesini sağlayacak işçi sınıfının bağımsız komünist politikası ise, ancak komünist işçi partisiyle somutlaşabilir, toplumsal bir gerçekliğe dönüşebilir. Bu yüzden, hiçbir acil görev işçi sınıfının komünist partisinin oluşturulmasından daha önemli olamaz, bu görevin önüne geçemez.

İşçi sınıfı hareketi ise, komünist önderlikten yoksun ve uzak olduğu gibi, on yıllardır burjuvazinin çok yönlü saldırılarıyla geriye itilmiştir. Sınıf hareketini gerileten saldırıların başında da özelleştirme, kuralsızlaştırma, örgütsüzleştirme gelmektedir. İşçi sınıfının, bir yandan, ücretlerin düşürülmesi, çalışma saatlerinin artırılması gibi biçimlerde çalışma ve yaşam koşulları ağırlaştırılırken, diğer yandan da geçici çalıştırma, taşeronlaştırma gibi yollara da başvurularak sendikal örgütlenmesi eritilmekte, sınıfın birliği un ufak edilerek ağır çalışma ve

kazanımları artırmak, köklü çözüm doğrultusunda ilerlemek, taleplerini sınırlı tutma çabasıyla, sömürgecilikle uzlaşma arayışıyla değil, ulusal mücadelenin taleplerini tutarlı ve bütünlüklü biçimde, sonuna kadar ileri sürmekle, ulusal kurtuluş hedefi doğrultusunda mücadeleyi güçlü biçimde yükseltmekle, kısmi iyileştirmeleri, kazanımları da bunun parçası olarak ele almakla mümkündür ancak.

Mücadelenin başarısı, egemen sınıflarla, emperyalizmle, oligarşiyle uzlaşma arayışlarında değil, kitleselleşmesinde, başta işçi sınıfı, ezilen, sömürülen sınıfların ellerinde yükselmesindedir; halkların kardeşliği temelinde, ezen ulusun demokratik güçlerinin, işçilerinin, emekçilerinin desteğinin kazanılmasındadır. Kitlelerin desteği, mücadeleye katılımı açısından, başvurulmuş mücadele araç ve yöntemleri de önem taşır. Bu noktada, cam kırılması, otobüs yakılması gibi eylemlerin, mücadelenin hedefi, düşmanı olmayan kişilere, kesimlere yönelmesi, zarar vermesi bakımından yanlışlığının yanı sıra, kitlelerin desteğini, katılımını artırıcı değil, zayıflatıcı, onları mücadeleden uzaklaştırıcı etkide bulunabileceğine de işaret etmek gerekir.

Mücadelenin başarısı açısından en önemlisi ise, işçi sınıfının katılımı ve belirleyiciliğidir. İşçi sınıfı, toplumsal yapı içindeki konumu, maddi özellikleri nedeniyle, bütün ezme-ezilme ilişkilerinin, eşitsizliklerin, haksızlıkların kaynaklandığı kapitalizmi ve toplumun sınıflara bölünmüşlüğü ortadan kaldıracak tek sınıf olduğundan, aynı zamanda ulusal kurtuluş mücadelesini ve bütün demokratik mücadeleleri de tutarlı biçimde, sonuna kadar götürebilecek olan tek sınıftır. Ulusal baskının, ulusal sorunun maddi temeli, burjuvazinin, mülk sahibi sınıfların egemenliğidir. Üretim araçlarının mülkiyetinden yoksun işçi sınıfının mücadelesinin hedefleri, ulusal baskıyla, bir ulusun diğer ulusu ezmesiyle bağdaşmaz. Bütün dünya ölçeğinde sınıfların, devletlerin ortadan kaldırılmasını hedefleyen işçi sınıfı, ancak ulusal baskıyı yok edip ulusal güvensizlikleri aşarak kendi uluslararası birliğini gerçekleştirebilir. Buna bağlı olarak, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin hedefine ulaşması, aynı zamanda ulusal sorunun da en tutarlı ve kalıcı çözümünün temelini sağlar. Bu yüzden, ulusal mücadele içerisinde işçi sınıfının ve onun bütünlüklü hedeflerinin ifadesi komünizmin en güçlü bir biçimde yer alması ve mücadelenin önderliğini kazanması, ulusal mücadelenin başarısının da en büyük güvencesidir.

Bu temelde, ezilen ulusun işçi sınıfı hareketinin gelişmesi, komünist önderliğine kavuşması, ulusal harekete ve mücadeleye damgasını vurması gibi, ezen ulusun işçi sınıfı hareketinin sınıf mücadelesini sınıfların ortadan kaldırılmasına u-

NATO üyesi ülkelerdeki gibi, 'kontr-gerilla'nın tasfiye edildiği bir süreç gerçekleştirilmedi. Belli ki, Türkiye söz konusu olduğunda koşullar ve bununla birlikte emperyalizm ve oligarşinin ihtiyaçları farklıydı; 'Sovyet tehdidi' kalksa da, işçi sınıfı ve ezilen sınıfların mücadelelerine ek olarak, Kürt ulusal mücadelesi sürüyordu.

Ayrıca 'kontr-gerillanın' bir özelliği, gizli askeri aygıtın uzantısı olarak yaygın bir sivil ağ örgütlenmesiydi. Bu da güçlü bir ideolojik şekillenmeye dayanıyordu. Şoven milliyetçilik doğrultusundaki bu ideolojik şekillenmenin, söz konusu örgütlenmenin kendisine özgü dinamikler kazanmasına, kendisini yeniden üretmesine hizmet edeceği de saptanabilir. Dönüştürülmesi ya da tasfiyesi istendiğinde ise, ideolojik şekillenmenin güçlülüğü ölçüsünde, örgütlenmenin bu dönüşüme direnç göstermesi, varlığını sürdürmeye çalışması da bunun sonucudur.

Sovyet iktidarı işçi sınıfının sosyalist devrimi olan Ekim Devriminin ürünüydü. Kapitalizmi yıkması, emperyalizmin karşısında onu ortadan kaldıracak gücü cisimleştirmesi nedeniyle, Ekim Devrimi bütün bir dünya tarihi ölçeğinde belirleyici bir etkiye sahipti. Kapitalizmin yıkıldığı ülkelerden öteye, emperyalist ülkelerdeki sınıf mücadelelerinden emperyalizme bağımlı ülkelerdeki kurtuluş mücadelelerine kadar dünyadaki çeşitli gelişmelerde, Ekim Devrimi ve onun ürünü Sovyet iktidarı belirleyici oldu. Soğuk savaşın sonunda Sovyetler Birliği ve sosyalist blok yıkılıncaya kadar bu durum sürdü. Emperyalizmin politikalarını da işçi sınıfı hareketine ve sosyalizme karşı mücadelenin belirlediği bu dönemde, bu politikalara eşlik eden önde gelen ideolojik araçlardan biri şoven milliyetçilikti. Ekim Devriminin ürünü Sovyet iktidarının ve sosyalist bloğun ortadan kalktığı dönemde ise, emperyalizme karşı muhalefet ve mücadeleler içerisinde sosyalizm geriledi. Özellikle Ortadoğu'da, bağımlı ülkelerde anti-emperyalist hareketler içerisinde islamcılık öne çıktı. Buna paralel olarak emperyalizmin politikalarında da anti-islam bir ideoloji gelişti.

Koşullar, emperyalist politikalar, ideolojik şekillenmeler ve devlet örgütlenmelerinde birbirleriyle ilişkili değişikliklere, Pakistan bir örnek oluşturabilir. Pakistan, savaş halinde olduğu Hindistan'la kuruluşundan beri karşıtlık içinde ve Hindistan düşmanlığı, Pakistan'daki ideolojik şekillenmenin önde gelen bir unsuru. Soğuk savaş döneminde, Sovyetlerle iyi ilişkilere sahip Hindistan karşısında, emperyalizme bağımlı Pakistan'ın bu konumlanması, emperyalist politikalarla da uyumluluk içerisindeydi. Aynı zamanda, Afganistan'da Sovyet kuvvetlerine karşı savaşan mücahitler, Taliban, Pakistan 'derin devleti' tarafından islamcılık zeminin-

de örgütleniyordu. Soğuk savaş sonrasında ise koşullar değişti. Hindistan'ın sosyalist blokla ilişkilerinin yerini emperyalizmle sıkı ilişkiler aldı. Emperyalizm, Sovyetlere karşı desteklemiş olduğu 'İslamcı terör' ile, Taliban ile savaşa girdi. Ancak emperyalizme bağımlı Pakistan ve 'derin devleti', değişen emperyalist politikalara bir anda uyum sağlayamadı. 'Küreselleşmenin' ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırılmaya karşı önceki ideolojik şekillenme zemininde gösterilen direnci kırabilmek için sert kavgalar sürüyor. Pakistan istihbaratı, Hindistan'daki terör eylemleri yüzünden suçlandığı gibi, –engellenmesi için Türk hükümetinden ve Genelkurmayından yardım istendiği ileri sürülen– Pakistan ordusunun yeniden iktidara el koyma, darbe tehditleri gündeme geliyor.

Soğuk savaş döneminin yerini ardından gelen döneme bıraktığı süreç kendi içerisinde çeşitli ara dönemlerden, aşamalardan geçti. Soğuk savaş döneminde, emperyalizmin ideoloji ve politikasında, baş tehdit olarak gördüğü işçi sınıfının devrimci kazanımlarına, sosyalizme karşı, reformist ve açık terörist –'havuç ve sopa'– tercihlerinin bir ifadesi olarak, sosyal demokrasi ile birlikte keskin bir anti-komünizm hakim olmuştu. Sovyetler Birliği'ndeki Gorbaçov iktidarının da işbirliğiyle sosyalist bloğun parçalandığı, tasfiye edildiği dönemde 'aynı gemide olmak', 'insanlığın ortak çıkarları', 'küreselleşme', 'demokrasi', 'barış', 'uzlaşma' söylemleri öne çıktı. Ancak 'Yeni Dünya Düzeni'nin, soğuk savaşın iki kutbunun kaynaşarak ortadan kalkması değil de, birinin yok olup geriye diğerinin, emperyalizmin kalması olduğunun ortaya çıkması için çok zaman geçmesi gerekmedi. Balkanlar'da, Ortadoğu'da emperyalist saldırılarla, 'barış' yerini yeniden 'savaş'a bıraktı. Emperyalist saldırının odağı Ortadoğu'ya kayarken 'İslamcı terör' de baş tehdit konumuna yükseltiliyordu. Bu baş tehdit saptamasına bağlı olarak da emperyalizmin politik tercihleri arasında –yine 'havuç ve sopa' politikalarını ifade eden– iki politika, 'ılımlı İslam' ve 'İslam düşmanlığı' öne çıkıyordu.

Soğuk savaş dönemindeki azgın anti-komünizmin doğal destekçileri, milliyetçilik, şovenizm, ırkçılık ve faşizmdi. Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin politikası olarak milliyetçilik, sözde 'ulusun, ulusal devletin savunusu' adına, işçi sınıfı hareketine, sosyalizme, enternasyonalizme karşı güçleri birleştirmeye, cephe oluşturmaya hizmet ediyordu. Ulusal çıkarlar adına sürdürülen bu milliyetçilik, elbette ulusun (daha belirgin bir anlatımla, işçilerin, emekçilerin, yani ulusun büyük çoğunluğunun) değil tersine, emperyalizmin, emperyalizme bağımlılığın çıkarlarını, politikasını ifade ediyordu. Soğuk savaşın ardından ise, sosyalist bloğun artık varolmadığı koşullarda, emperyalizm açısından bağımlı ülkelerin bağımlılıklarının

teki, son derece kısıtlı da olsa, ulusal haklar doğrultusundaki bütün kazanımlar, Kürt ulusal mücadelesinin gücünün, yığınları kucaklayan ileri atılımının ürünüdür.

'Açılım' adına göstermelik en küçük bir iyileştirme adımını bile, özel olarak AKP hükümeti, genel olarak sömürgeciler, devlet, Kürt ulusal hareketini parçalamaya, PKK'yi tasfiye etme fırsatı olarak kullanmak istemekte, bu yönde çabalara girişmektedir. Kürt hareketi ise, tasfiye çabalarına güçlü bir direnç göstererek –bu sayede– aldatmaca girişimlerini boşa çıkartmakta ve küçük de olsa bunları kendisi için kazanıma çevirmeyi başarabilmektedir. Bu çerçevede mücadele, Öcalan üzerinde odaklanmış, tasfiye çabalarına karşı duran Kürt ulusal hareketi de –Kandil ve Mahmur'dan dönüşler, İmralı'daki koşullar ya da en son DTP milletvekillerinin 'sine-i millet' kararını geri çekerek BDP'ye katılmalarında olduğu gibi– Öcalan'ı politikasının merkezine yerleştirip dayatmıştır.

Kürt ulusal mücadelesinin başarısı, yığınları kucaklamasından, kitlesel desteğe ve katılıma sahip olmasından gelmektedir. Öcalan, bu mücadelenin sembolü, kitlelerin umudu haline gelmiştir. Ancak kişiye yapılan aşırı vurgunun sakıncalarını, tehlikelerini de akılda tutmak gerekir. Mücadelenin kaderi kişiye bağlı olmamalı, kişinin maddi veya manevi anlamda varlık ya da yokluğu bir bütün olarak mücadelenin varlık ya da yokluğuyla özdeşleşmemelidir. Bu da kişi ya da sembollerin yüceltilmesinden öteye, mücadelenin içeriğinin, taleplerinin, kitlelere iletilip yaygınlaştırılarak geniş ölçekte bilince çıkarılmasını ve bu yönde politikaların merkezine konmasını, ön plana getirilmesini gerektirir.

Mücadelenin içeriği ise, 'Kürt sorununun' niteliğiyle bağlantılıdır. Bu sorun, ulusal sorundur ve sömürge sorundur. Çözümü, ulusun kendi kaderini tayin hakkının tanınmasını gerektirir; sömürgecilik ilişkisi kırılmalı, sömürge ulusun kurtuluşu, ulusların eşitliği ve özgürlüğü sağlanmalıdır. 'Ulusların kaderini tayin hakkını' dışlayan bir temelde, marksizm karşıtı, sosyalizm karşıtı söylemler ile –sömürgeci devletlerin yıkılmaya çalışılmaması biçiminde olsun, Kürt devletinin kurulmasının amaçlanmaması biçiminde olsun– 'devletin hedeflenmediği' ya da –sömürgeciliğin yıkılarak Kürt ulusunun özgürlüğünün ve eşitliğinin gerçekleştiği gönüllü birlik ve bunlara karşılık gelen hukuksal, yapısal düzenleme koşullarına bağlanmamış bir biçimde– 'üniter devletin savunulduğu' vurgulamaları ise, belki düzenle, egemen sınıflarla bir uzlaşma arayışını yansıtmaktadır; ama bu yönde bir tutumun mücadeleyi başarıya götüreceği de söylenemez. Elde edilmiş bütün başarılar, kazanımlar ileri atılan, güçlü mücadelenin ürünüdür. Şimdi de

Anayasa Mahkemesi de DTP davasını gündemine alıp oybirliğiyle partiyi kapattı ve Ahmet Türk ile Aysel Tuğluk'un milletvekilliklerini düşürdü. Kapatılan DTP milletvekilleri tam 'sine-i millet' kararından geri dönüp BDP'ye katıldıklarının ertesinde, aralarında 16 belediye başkanı da olan onlarca kişi operasyonla gözaltına alınıp kelepçelendi!

AKP hükümeti, 'Kürt sorununun çözülmesi', 'toplumun demokratikleştirilmesi' iddialarıyla gündeme getirdiği 'açılım'dan, yükselen Türk milliyetçiliği bahanesiyle, geri çekildi. Aslında ise 'açılım', ulusal hakların tanınması, ulusal ve sömürgeci baskının kaldırılıp eşitlik, özgürlük sağlanması, ulusal sorunun çözümü için değil, emperyalizmin bölgeye yönelik politikalarıyla bağlantılı olarak, Kürt hareketini pasifize edip özellikle Türkiye ile Irak Kürdistan Özerk Yönetimi arasındaki çelişkileri yumuşatarak bölgeye 'nispi istikrar' sağlamak üzere gündeme getirilmişti. Diğer bir anlatımla, AKP, emperyalizm ve işbirlikçisi oligarşinin 'küreselleşmeci' tercihini temsil etmektedir. Buna bağlı olarak, demokratik bir nitelik taşımayan AKP'den 'demokratikleşme' ve 'ulusal sorunun çözümü' beklenemez. Oligarşinin temsilcisi olan AKP de, temelde, ulusal baskının, sömürgeciliğin savunucusudur, koruyucusudur. 'Açılım' adına ciddi adım atmayan AKP, Türk milliyetçiliğine sarılmaktan da geri kalmamaktadır. Bu da 'açılım'ın niteliğini açığa vurmaktadır.

AKP'nin 'açılım'ı, sömürgeci oligarşinin Kürt sorununda reformist tercihini, sınırlı tavizler, reformlar karşılığında sömürgeci yapının korunması, sürdürülmesi politikasını temsil etmektedir. Amaç, Kürt ulusunun haklarını kazanması değil, mücadelesinin bastırılması, engellenmesidir. Bu yüzden ulusal haklar yerine, kırıntılar öne sürülmekte, bunlarla sorunun çözüldüğü görüntüsü yaratılmak istenmekte ve böylece Kürt ulusal hareketi ve mücadelesinin pasifize edilmesi umulmaktadır. Tersine, Kürt ulusal hareketi bu kırıntıları kendisi için bir kazanıma çevirip bunlardan yararlanarak mücadelesini geliştirmeye yöneldiğinde ise, yeniden baskı, şiddet, terör yöntemleri öne çıkartılmaktadır. Aynı yapıyı, sömürgeciliği korumak için ileri sürüldükleri için de reformist ve terörist politikalar kolaylıkla birbirlerine dönüşebilme, birbirlerinin yerini alma potansiyeli taşımaktadır.

Kıyasca, emperyalizm ve oligarşinin temsilcisi AKP demokratik nitelik taşımadığı gibi, Kürt ulusal haklarının elde edilmesi, ulusal sorunun çözülmesi de ondan beklenemez. Ulusal hakların geliştirilmesi, kazanılması, Kürt ulusal mücadelesinin gücüne ve niteliğine bağlıdır. 'Açılım' olarak adlandırılan bu süreç-

daha da artırılması ve daha doğrudan hale getirilmesinin olanakları ortaya çıktı. Bu durumda bağımlı ülkelerde emperyalizme bağımlılığın daha da güçlendirilmesi için ulusal devletin zayıflatılması gündeme geliyor, bu doğrultuda emperyalizmin önde gelen politikası olarak 'milliyetçiliğin' yerini de 'küreselleşmecilik' alıyordu.

Saddam iktidarının devrilip Irak'ın parçalanma sürecine girdiği ve benzer gelişme çizgisinin çeşitli bölge devletleri için öngörüldüğü Büyük Ortadoğu Projesi'nin gündemde olduğu yıllarda, ulusal devletin zayıflatılması, milliyetçiliğe karşı küreselleşmeciliğin geliştirilmesi eğilimi zirvesine ulaştı. Büyük Ortadoğu Projesi'nin, Irak'taki direnişin tümüyle ezilememesine bağlı olarak, başka ülkelere taşınmadığı koşullarda, Obama'nın iktidarı Bush'tan devralması, ABD'nin emperyalist saldırıyı tek başına sürdürdüğü imparatorlukçu politikadan, tekrar müttefikleri ve işbirlikçileri ile ortaklık aradığı eski politikasına dönüşe karşılık geliyordu. Ancak bununla birlikte, işbirlikçi ulusal devletlere yönelik tehditlerden büyük ölçüde geri dönülse de, milliyetçiliğin yeniden emperyalizmin önde gelen politikası olarak küreselleşmeci politikanın yerini aldığı da söylenemez.

Obama, Bush yönetiminin acımasız saldırganlığına tepkilerin üzerine basarak ve ABD'nin imparatorlukçu politikalarına karşı dünya çapında büyük bir coşku ve umut dalgası yaratarak iktidara gelmişti. Bu görüntüyü güçlendirmek üzere, Obama, herhangi bir uygulama dahi gerçekleştirmeden, peşin peşin Nobel Barış Ödülü sahibi bile yapılmıştı. Ancak umutlar yerini çoktan hayal kırıklıklarına bırakmakta. Daha ne Guantanamo boşaltıldı, ne Irak işgali kaldırıldı, ne Afganistan'daki savaşa son verildi. ABD'nin politikalarında Obama'nın seçim kampanyasında vaat edildiği gibi kökten bir dönüşün gerçekleşmemesinde, bir yandan seçim vaatlerinin seçimlerden sonra yavaş yavaş unutturularak yerine getirilmemesi biçimindeki klasik burjuva politika tarzının, diğer yandan emperyalistler arası özellikle ekonomik kriz koşullarında keskinleşen tekeli rekabetin ham madde kaynaklarına doğrudan erişim ihtiyacı yönündeki zorlamalarının etkisi görülebilir. Sonuçta, Bush döneminin saldırgan imparatorlukçu politikalarından kökten bir geri dönüşten değil, daha çok imparatorlukçu politikanın yıpranan aşırılıklarının, sivriliklerinin törpülenmesinden ve kendisine karşı tepkiler bu biçimde yumuşatılmak istense de aslında aynı politikanın sürdürülmeye çalışılmasından söz edilebilir.

Bu politikaya bağlı olarak İran'a yönelik emperyalist tehditler yoğunlaştırılıyor. Irak ve Afganistan-Pakistan'a ek olarak Aden Körfezi hedef alınıyor. Deniz kor-

sanları gerekçesiyle gündemde tutulan, kıyılarına savaş gemileri gönderilen Somali, müdahale edilemeyecek derecede istikrarsızlaştırılmış durumda. Kuzeyde Şii isyan sürdüğü Yemen’de ise ABD’nin gizli müdahalesi, hem Şii isyancılara hem de El Kaide’ye karşı giriştiği ve yüzlerce kişinin öldüğü çok sayıda füze, insansız uçak bombardımanlarıyla açığa çıktı. Yemen’le gizli biçimde askeri işbirliği anlaşması yapan ABD, askeri yardımı 2006’dan beri 4,6 milyon dolardan 67 milyon dolara çıkartmış, CIA elemanları gönderiyor, orduya özel eğitim yaptırıp özel operasyonlar düzenliyordu. Noel’de Amerikan uçağına girilen – Yemen’deki El Kaide’nin üstlendiği açıklanan– başarısız saldırı girişiminin ardından Yemen gündemin ön sıralarına çıktı, “Üçüncü Cephe” nitelemesiyle imparatorlukçu müdahalelerin Irak ve Afganistan’ın ardından Yemen’e de uzanması tartışılmaya başlandı. Bu durumda, ABD askerlerinin Irak ve Afganistan’dan derhal çekilmesi yerine Yemen’in de doğrudan askeri müdahalenin, işgalin hedefi olmasının gündeme gelmesiyle, ‘terörle mücadelede başarısız devlet’ olarak nitelenerek yıkılıp ‘demokrasi’ getirilmesi hedeflenen devletlerin, Yemen’le birlikte, daha da çoğalmasından söz edilebilir. Bu da, imparatorlukçu politikanın bütünüyle ortadan kalkmak yerine, büyük ölçüde sınırlansa da, yeni biçimler altında uygulanmaya devam edilmesine karşılık gelmektedir.

Emperyalizmin dünya çapındaki politikaları doğrultusunda tercihin milliyetçilikten küreselleşmeciliğe dönmesinin sonuçlarıyla Türkiye, en belirgin olarak Irak işgali öncesinde karşılaşmıştı. Irak’a müdahale konusunda ABD emperyalizminin politikalarına yeterince uyum göstermeyen ‘milliyetçi’ eğilimli Ecevit hükümeti devriliş yerine, ‘ılımlı islam’ politikası temelinde yeni oluşturulan AKP, hükümete geçirildi. Ancak AKP’nin aceleyle kurulup henüz tek kişi yönetiminin iç ilişkilerine bütünüyle hakim olamadığı ve daha yeni hükümete geçtiği bir dönemde, bu koşullara bağlı olarak, 1 Mart tezkeresi meclisten geçmedi. Bu ‘yol kazası’, ABD ile ilişkilerde önemli bir sarsıntıya yol açarken, ‘küreselleşmecî’ ve ‘milliyetçi’ politikalar arasındaki gerginlik ve çatışmayı da keskin boyutlara tırmandırdı.

‘İslamcı küreselleşmecilik’ ile ‘militarist milliyetçilik’ arasındaki mücadele, toplumu karşıt saflara bölerek AKP hükümeti boyunca sürdü. Daha önceki soğuk savaş döneminin ideolojik şekillenmesi, küreselleşmecilik yönündeki –ulusal devletin zayıflatılması olarak görülen– gelişmelere gösterilen direnci güçlendiriyor, aynı zamanda karşıt politikalar toplumsal destek de sağlamaya çalışıyordu. Bu

oligarşik devletin tipik örneklerinde olduğu biçimde– sivilleşmesi, askeri bürokratların denetiminden sivil bürokratların denetimine geçmesidir; değişmeyen ise, devletin –işçilerin, emekçilerin, yığınların, halkın denetiminden uzak, gizli tutulan– ‘özel operasyonlar’ gerçekleştirmeyi sürdürmesidir. Bu, oligarşik devlet biçiminin yapısal özelliğidir ve emperyalizmin ve işbirlikçisi oligarşinin hakimiyetinin sonucudur. Dolayısıyla ortadan kaldırılması da doğrudan doğruya egemen sınıfların devrilmesine, oligarşik devletin yıkılmasına, güvenlik aygıtlarının, ordusunun dağıtılmasına bağlıdır. Bu da ancak işçi sınıfının sosyalist devrimiyle, kapitalizmin alt edilmesiyle mümkündür.

Türkiye’nin, 1990’larda, “Gladio” örgütlenmelerini tasfiye eden diğer NATO üyelerinin izinden gitmemesi, ‘kontr-gerilla’yı tasfiye etmemesi, başta Kürt ulusal sorunu ve ulusal hareketinin varlığından kaynaklanmıştır. Oligarşi, sömürgeciliği korumak için ihtiyaç duyduğu bu örgütlenmeden vazgeçememiştir. Aksine Kürt hareketi yükselirken ona karşı, ‘faili meçhuller’ ve her türlü kirli savaş yöntemleriyle, JITEM’iyle, koruculuğuyla ‘kontr-gerilla’ sistemi daha da geliştirilmiştir.

Sözde ‘Kürt Açılımı’nın bir süredir gündemde olduğu bugün de özde pek değişen bir şey yoktur. Yöntemde değişiklik de göz boyamadan öteye gitmemektedir. Sömürgeci oligarşinin temsilcilerinin politikası, Kürt ulusal haklarını tanımak değil, şiddete, teröre de başvurarak engellemeye, bastırmaya çalışmaktır. Bu süreçte ulusal haklar doğrultusunda gerçekleşen kazanımlar ise, doğrudan Kürt ulusal mücadelesinin ürünleridir, kazanımlarıdır.

Açılım üzerine kopartılan büyük fırtınalara rağmen, içeriği doldurulmadığı gibi, ulusal hakların tanınması anlamında, Kürtçe radyo-televizyon yayınlarından öteye somut bir adım da atılmadı. İçeriği belirginleştirilmese de bu süreçte yaratılan ‘çözüm’ ve ‘barış’ umudu, Habur’da, Kandil ve Mahmur’dan dönenlerin karşılanmasında, örgütleyenlerin denetimini de aşacak ölçüde yığınsal bir coşkuya dönüştü. Diğer yandan Kürt halkının bütününe kapsayan bu harekete karşı tepki biçiminde Türk milliyetçiliği de tırmandı. Birçok yerde Kürtlere saldırılar gündeme gelirken CHP ve MHP, ‘açılım’a karşı şovenizmi bayrak edindiler. AKP ise –henüz ciddi bir adım atılmamış olan– ‘açılım’ı duraklattı. Avrupa’dan dönüş hazırlığında olan PKK grubunun gelişini engelleyen Erdoğan “sil baştan” yapmaktan söz etti; gerilim politikalarına geri döndü. Bölgede gösterilerde çatışmalar başlarken, hükümet ‘taş atan çocuklar’a ilişkin yasal düzenlemeyi geri çekti.

oligarşinin bazı mensuplarıyla ters düşüyor, hatta çatışıyor. Siyasetin görelî özerkliğinin bu boyuta çıkması, temsilcilik ve egemenlik ilişkisinin üzerinin daha kalın biçimde örtülmesine katkı sağlamakla birlikte, bu durumun oligarşiyi –kısmen de olsa– rahatsız etmesi de kaçınılmazdır. Bu noktada, görelî özerkliği bu dereceye yükselmiş politik temsilci, AKP hükümeti, –gündelik düzeyde işlerini aksatsa ya da zarar verse de– oligarşiyi, ancak uzun dönemli hedefler doğrultusundaki politikalarını hayata geçirdiği ölçüde, uzun vadeli çıkarlarına hizmet ederek temsil etmek durumundadır.

‘Küreselleşmeci’ ve ‘milliyetçi’ politik kampların keskin boyutlar alan kavgası, –kendi politikalarına toplumsal destek kazanarak egemenliğin sınıfsal niteliğinin bir ölçüde üzerinin örtülmesini sağlasa da– esas olarak kurumların yıpranmasına, ‘hukukun üstünlüğü’ iddiasının gerçek olmayıp aslında hukukun politikaya tabi olduğunun açığa çıkmasına neden olmakta ve bu yüzden kendi savundukları sınıfsal çıkarlara ve devlete zarar vermektedir. Bu ise, onları, aralarındaki kavgayı sınırlamaya zorlamakta, birbirleriyle uzlaşma arayışlarına itmektedir. Buna da bağlı olarak, –temsilcisi olduğu çıkarlar göz önünde tutulduğunda– AKP’den ‘demokratikleşme’, gizli devlet aygıtlarının, ‘kontr-gerilla’ın temizlenmesi, ‘derin devlet’in tasfiyesi beklenmemelidir.

Beklenecek olan, aralarındaki kavganın kaçınılmaz ürünü olarak ortalığa saçılanların, egemen sınıflar tarafından artık savunulamayacak ölçüde teşhir olmuş uç örneklerin –toplumsal muhalefetin de bu doğrultudaki baskısı ölçüsünde– temizlenmesidir. AKP ise, gerçekte, ezilen sınıflara, halklara uygulanan terörden, katliamlardan çok kendisine karşı girişilen mücadeleleri, komploları dert edinmektedir. Bu çerçevede de geçmişin ‘derin devlet’, ‘kontr-gerilla’ komploları, katliamları, aslında karşısındaki gücü zayıf düşürmek, geriletmek için gündeme getirilmektedir. Esas olarak yığınlara yönelik baskıları, saldırıları değil, kendisinin hedef alınmasını, kendisine darbe yapılmasını sorun görmesi anlamında da, AKP, ‘kendine demoktrattır’!

Özel Kuvvetler’in ‘devlet sırrı’ gizli arşivlerinin incelenmesinin Arıncı’ya suikast konusuyla sınırlanması da kurumların, devletin korunmasına uygun yönde bir gelişmedir. Bu arada sınırlı bir temizlik gerçekleşse, kamuoyunda açığa çıkan belirli gizli aygıtlar tasfiye edilse bile, ‘devlet sırrı’ anlayışı sürecektir. Bu ise, tasfiye edilen eski gizli aygıtların yerini, yeni gizli saldırı aygıtlarının alması demektir. Bu durumda, gündeme geldiği gibi, ‘devlet sırrı’nın, devletin gizli uygulamalarının belirli bakanlık müsteşarlarının denetimine alınması, olsa olsa, ‘derin devlet’in, –

sırada askeri darbe girişimlerinin de gündeme geldiği, ‘milliyetçi’ politika doğrultusundaki darbenin, ‘küreselleşmeci’ politika tarafından, Genelkurmay Başkanı eliyle ordunun en tepesini denetim altında tutmak sayesinde engellendiği artık anlaşılıyor. Dönemin ABD Büyükelçisi Edelman, 2004-2005’te kendilerinin darbeye karşı olduklarını, Genelkurmay Başkanı Özkök’e güvendiklerini, görüşmek istediği kuvvet komutanlarının ise bundan kaçınıp ABD’de özel ilişki kurmaya çalıştıklarını anlatıyor. Bu dönemde, emperyalist merkezlerde, ABD’de, ‘imparatorlukçu’ politika ile ‘ittifakçı’ politika arasındaki mücadele sürüyor, ‘küreselleşmeci’ ve ‘milliyetçilik’ gibi yerel işbirlikçi güçler de bu mücadelede saf tutup taraflarla ilişkilenecek kendilerine destek, daha doğrusu ‘hami’, ‘patron’ arıyorlardı.

Bu mücadele, ‘Büyük Ortadoğu Projesi’nin –başta Irak’ta karşılaştığı dirence bağlı olarak– sürdürülememesi temelinde, Obama’nın iktidara gelmesiyle sonuçlandı. Ancak iktidar değişikliği, yaratılmaya çalışılan bütün görüntüye rağmen, politikaların toptan tersine çevrilmesi anlamına da gelmedi. Yeni politika, ‘imparatorlukçu’ politikanın –bir dizi ‘despotik’ ulusal devletin yıkılması gibi– en aşırı hedeflerinden geri çekilip işbirliği arayışlarına yönelmekle birlikte, ‘terörle savaşı’ Irak ve Afganistan’da sürdürürken Pakistan’dan sonra Yemen’e kadar yaymaya yönelen ‘orta-yolcu’ bir görünüm aldı.

ABD’deki iktidar ve politika değişikliği karşısında, AKP hükümeti de kendi iktidarını kaybetmemek için dayanak ve destek noktalarını, politikalarını yenilemek üzere, yoğun çabalara girişti. Deyim yerindeyse ‘milliyetçilik’ bayrağını rakip kampın elinden kapacak politikalara yöneldi, Rusya’dan Çin’e, Latin Amerika’dan Afrika’ya kadar ‘bağımsız’ ilişkiler geliştirdi. Daha da belirgin olarak İsrail’e ‘karşıt’ ve İran’a ‘yandaş’ olarak nitelenen politikalarla ‘eksen kayması’ tartışmalarına yol açtı.

Türkiye’nin AKP hükümeti tarafından ‘Batı’dan uzaklaştırılıp yüzünün Doğu’ya çevrildiği’ iddiaları nedeniyle söz konusu politikaların daha bütünlüklü biçimde değerlendirilmesi gerekiyor. Türkiye’nin İran’a yönelik baskılara ortak olmayıp İran’la iyi ilişkiler geliştirmesi, İran’ın elindeki uranyumu güvenebileceği bir yer olarak Türkiye’de takas etmesi önerisi gündeme geldiğinde, yine Batı’nın, emperyalistlerin İran’ı ‘nükleersizleştirme’ politikaları doğrultusunda anlam kazanıyor, emperyalistlerin politikalarına hizmet ediyordu.

İsrail’le gerginleşen, Filistin’le, Hamas’la iyi ilişkiler geliştiren politikalar da benzer biçimde değerlendirilebilir. Davos’taki “One minute!” çıkışı ya da

Gazze'ye yardım ulaştırılması gibi tutumlar, bölgede halklardan coşku ve destek kazanırken iktidarlar, 'despotik' rejimler için de huzursuzluk yaratıyor, tehdit oluşturuyor. Bölgede yaygın biçimde izlenen Türk televizyon dizileri –'kültür emperyalizmiyle'– bu etkiyi üzeri örtülü biçimde süreklileştiriyor. Konunun 'uzmanı' Davutoğlu'nun başında olduğu Dışişlerinin diplomasisiyle de desteklenen 'yeni-Osmanlılık' politikası, 'Büyük Ortadoğu Projesi'ne seçenek oluşturuyor. Sürdürülemeyen 'ABD imparatorluğu' projesini, 'Osmanlı imparatorluğu' projesiyle ikame eden bu politika, emperyalizme rağmen bir hakimiyet değil, doğrudan ABD eliyle yapılamayanın Türkiye eliyle yapılmasını hedefliyor. Bu anlamda Batı'ya, emperyalistlere karşı değil, emperyalizmin çıkarlarına uygun bir politikayı ifade ediyor. Obama'nın iktidarıyla 'orta-yolcu' bir politikanın hakim olmasına benzetilebilirse, bu değişime uyum gösteren bir biçimde AKP hükümeti de 'küreselleşmeci' politikaya 'milliyetçi' boyut katıyor, 'küresel gücün', emperyalizmin çıkarları doğrultusunda bölgede, Ortadoğu'da hakimiyet kurmaya, 'bölgesel güç' olmaya soyunuyor, 'milliyetçiliği' de 'küreselleşmeciliğin' hizmetine sokuyor.

Emperyalizmin ve AKP'nin politikalarındaki birbirleriyle ilişkili değişimlere ve bunların geçirdikleri evrelere rağmen, 'islamcı-küreselleşmeci' kamp ile 'militarist-milliyetçi' kamp arasındaki mücadele de yeni biçimler alıp yeni boyutlara tırmanarak sürüyor. Toplumda askere belirleyicilik tanıyan militarist ideolojik hakimiyet açısından dönüm noktası, iki kamp arasındaki çatışmanın zirveye çıktığı, cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ve Kerkük referandumu ile sınır ötesi müdahalenin gündemde olduğu 2007'de yaşanmıştı. 27 Nisan muhtırasının boşa çıkmasıyla, toplumda hakim olan –'askerin siyasete müdahale etme, yönetime el koyma hakkı' düşüncesi biçimindeki– militarist ideoloji üstünlüğünü kaybetmiş, ordunun tehditleri etkisizleşmişti. Bu noktadan sonra politik kamplar arasındaki mücadele, Ergenekon davası, yargı içindeki çatışmalar ve benzeri farklı biçimler olarak sürdü.

Süreç, Başbakan Yardımcısı Arınç'ın evinin önünde Özel Kuvvetler'den iki subayın yakalanmasıyla, 'kontr-gerilla' tartışmasına yol açtı. İncelemelerin, soruşturmanın –oluşturulduğundan beri çok sayıda provokasyonun, katliamın sorumlusu olarak görülen– Özel Kuvvetlere, 'devlet sırrı' denilen gizli belgelere kadar uzanması, daha önceki benzer gelişmelerde olduğu gibi, milliyetçi kampın orduyu savunma tepkilerinin yanı sıra, diğer tarafta da 'demokratikleşme' umutlarına neden oldu. AKP'nin de kendisine toplumsal destek sağlamak için bu umutları teşvik ettiği kuşkusuz.

İki politik kamp arasında yaşanmakta olan kavganın ürünü olarak önceden üzeri örtülmeye çalışılan birçok gerçek toplumun önünde ortaya döküldüğü gibi, yine geçmişten beri toplumu baskı altında tutmaya hizmet eden çeşitli kısıtlamalar, sınırlamalar, istense de istenmese de kırılıyor, belirli düzenlemeler, değişiklikler gerçekleşiyor. Burada gelişmelerin yönünü değerlendirebilmek açısından, süreçte rol oynayan politik çizgilerin, güçlerin niteliğini saptayabilmek önemlidir. Aralarındaki keskin politik mücadeleye rağmen, çatışan güçler, özünde, farklı sınıfsal çıkarları temsil etmemektedir. Birbirlerine karşı, ordudan istihbarat örgütlerine, yarıdan üniversitelere, medyaya kadar, devlet kurumlarından sivil topluma her alanda kıyasıya kavgaya girişen iki taraf da aynı sınıfsal çıkarların, emperyalizm ve işbirlikçisi oligarşinin temsilcisidir.

Bu temelde, 'milliyetçi' kampın politikası, bütün 'ulusal devlet savunuculuğu' ve 'emperyalizm karşıtlığı' söylemine rağmen, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin bugün geri planda kalmış politikalarının savunusundan öteye geçmez. Aynı şekilde, 'küreselleşmeci' kampın 'demokrasi savunusu' da emperyalizm ve işbirlikçilerinin, emperyalizme bağımlılığı artırmanın bir aracı olarak 'despotik' ulusal devletleri hedef alarak öne sürdüğü 'demokrasi' söylemine karşılık gelmekten öteye gitmez. Emperyalizm ve işbirlikçilerinden, egemen sınıflardan ve onların siyasi temsilcilerinden gerçek bir 'demokratikleşme' beklemek, gerçek bir 'anti-emperyalizm' beklemek kadar boşunadır.

İki kampın çatışması sırasında ise, devlet kurumları, güvenlik kuvvetleri, yargı da bölünüp birbirleriyle mücadeleye girerek yıprandığı gibi, politik temsilcileriyle egemen sınıf arasındaki ilişkiler de tartışmalı biçimler almaktadır. 2007 seçimleri döneminde de, AKP, egemen sınıf desteğini, ancak yaşanan politik mücadele süreciyle koruyup sağlama alabilmiş, bunun yanı sıra –küresel politik değişim yönelimlerine paralel olarak– karşıt sesler ve tutumlar da belirmişti. Kızıışan kavgada hakim olabilmek için bütün maddi ve manevi olanakları kullanmak isteyen AKP hükümeti, toplumda etkinlik bakımından en önemli güçlerden biri olan medya üzerinde denetimini sıkılaştırmaya çalışırken, 2007'den beri çelişkiye düştüğü Doğan grubuyla çatışmaya girdi. Hükümetin vergi cezası vb. biçimindeki baskısı, Ertuğrul Özkök ve Aydın Doğan'ın görevden ayrılmalarına, Arzuhan Doğan Yalçındağ'ın TÜSİAD başkanlığını devretmesine varırken, AKP hükümetine yönelik olarak Erdoğan'ın Putin'e benzetildiği 'otoriterlik', 'diktatörlük' suçlaması Batı basınında da yer alıyordu. Siyasetin ekonomiden, politik temsilcilerin egemen sınıftan görelî özerkliği temelinde, AKP hükümeti, temsil ettiği